

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa ei tuoda riittävästi esiin sosiaalisen median palvelujen ja tekoälysovellusten merkittävää asemaa nykyisessä informaatioympäristössä ja niiden kautta tapahtuvaa vaikuttamista. Sivistykseen kuuluu digitaaliset kansalaistaidot kuten kriittinen informaatio- ja medialukutaito, joihin sisältyy kyky arvioida digitaalisten sisältöjen ja lähteiden luotettavuutta ja sovellettavuutta. Netti- ja somejätit tuovat omissa DSA-asetuksen edellyttämässä riskiarviointiraporteissaan esiin suurimpina systeemisinä riskeinä niiden kautta tapahtuvan vaikuttamisen vaaleihin sekä muihin demokraattisiin prosesseihin ja instituutioihin. Esimerkkejä tästä on nähty esimerkiksi Romanian 2024 ja Unkarin 2026 vaaleissa. Tavoitteisiin on syytä nostaa kansallisen informaatio- ja kognitiivisen resilienssin varmistaminen.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 1:

Tavoitteesta puuttuu informaatiolukutaito, joka on välttämätöntä jo nykyisessä digitaalisessa informaatioympäristössä. Se sisältää muun muassa tekoälylukutaidon ja kriittisen nettilukutaidon, joiden avulla kansalaiset osaavat arvioida kriittisesti eri tietoja sekä kykenevät hakemaan luotettavaa

tietoa käyttäen nykyisiä digitaalisia palveluita. Informaatiolukutaitoa tarvitsevat esimerkiksi niin tietotyöläiset työssään, lyhytvideoita kuluttavat nuoret kuin seniorit digitaalisissa asiointipalveluissa.

Euroopan Komissio julkaisi joulukuussa 2025 päivitetyn DigComp 3.0 (Digital Competence Framework) -viitekehyksen, jota käytetään digitaalisen informaatiolukutaidon kehittämiseen ja arviointiin. DigComp 3.0 määrittelee kansalaisten digitaalisen osaamisen osa-alueet, joihin on lisätty uutena tekoälyosaaminen. Sen lisäksi uusia painotusalueita ovat kyberturvallisuusosaaminen, kansalaisten oikeudet (uudet digi- ja AI-säädökset), hyvinvointi digitaalisissa ympäristöissä ja osaaminen väärän tiedon, disinformaation ja demokratiaan kohdistuvien uhkien torjumiseksi.

Mielestämme näiden uusien painotusalueiden osaaminen ei tule riittävästi esiin ehdotetussa tekstissä. Jotta Suomi pysyy EU:n kärjessä digitaalisten perustaitojen tulevissa mittauksissa nämä uudet osa-alueet tulisi ottaa paremmin huomioon digitaalisen osaamisen kokonaisuudessa.

Avaintulos 3:

Turvallinen digitaalinen ympäristö ei rakennu pelkästään teknisestä tietoturvasta tai palvelujen laadusta. Keskeinen turvallisuustekijä on kansalaisten informaatioresilienssi: kyky havaita ja torjua disinformaatiota sekä informaatiovaikuttamista.

Digitaalinen hyvinvointi ja toimijuus edellyttävät teknisen turvan lisäksi psyykkistä ja kognitiivista varautumista. Tämä tarkoittaa kansalaisten taitoa erottaa tekoäly inhimillisestä toimijasta, ymmärtää algoritmien vaikutus päivittäisiin valintoihin sekä kykyä hallita omaa toimintaa addiktoivassa mediaympäristössä.

Jos halutaan kehittää turvallista digitaalista ympäristöä, on huomioitava kansalaisten kyky löytää luotettavaa tietoa informaatiotulvasta ja vahvistettava heidän kriittistä medialukutaitoaan osana kansallista digiturvallisuutta ja -sivistystä.

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa ei ole lainkaan huomioitu informaatioympäristön muutosta, joka edellyttää yhä vahvempaa digitaalista informaatiolukutaitoa. Tällä hetkellä informaatioresilienssi on vaarantunut,

kun algoritmivetoiset ja manipuloinnille alttiit lyhytvideopalvelut (etunenässä Tiktok) ovat tulleet nuorten tärkeimmäksi uutiskanavaksi (ks. Uutismedian liiton kyselyt 2024-2026) samaan aikaan, journalistien median seuraaminen sekä luku- ja kirjoitustaito ovat laskeneet. Myös generatiivisten tekoälysovellusten lisääntynyt käyttö tiedonhakuun ja niiden haavoittuvuus disinformaatiolle ja silkalle propagandalle haastavat luotettavia tietolähteitä (ks. esim. Newsguard AI-misinformation monitor).

Tavoitteena oleva yhteiskunnan toimijoiden kyky soveltaa kehittyviä teknologioita kestävästi edellyttää vahvaa informaatiolukutaitoa, jonka osana on myös kyky arvioida teknologian soveltamiseen liittyviä eettisiä kysymyksiä kuten vaikutuksia sanan- ja tiedonvälityksen vapauteen, joihin kuuluu oikeus saada luotettavaa tietoa. Hyvä informaatiolukutaito edistää informaatioturvallisuutta, joka on osa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja henkistä kriisinkestävyyttä. Kyse on siitä, että esimerkiksi ulkomaista informaatiovaikuttamista kyetään sietämään ja torjumaan.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 1:

Kansaisten digitaalinen koulutustarve ei perustu pelkästään työelämän vaatimuksiin vaan digitaalista osaamista tarvitaan jokapäiväisessä arjessa, koulussa, työssä, oppimisessa ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisessa.

Eriyistä huomiota tulisi kiinnittää lähivuosien aikana lasten ja nuorten sekä kaiken ikäisten kansalaisten tekoälyosaamiseen. Euroopan komissio ja OECD julkaisevat kesäkuussa 2026 tekoälylukutaitokehyksen (AI Literacy Framework), jota tullaan käyttämään PISA 2029 Media & Artificial Intelligence Literacy (MAIL) -arvioinnin pohjana.

PISA-tutkimuksen MAIL-moduuli tulee mittamaan 15-vuotiaiden kykyä navigoida tietotulvassa, jossa media, tekoälypohjaiset suosittelualgoritmit sekä varsinaiset tekoälysovellukset ja -sisällöt kietoutuvat toisiinsa. Arvioinnissa mitataan teknisten taitojen ohella kykyä analysoida kriittisesti algoritmien ohjaamaa mediaympäristöä.

Jos Suomi haluaa menestyä tulevassa PISA 2029 -tutkimuksessa, opetussuunnitelmat tai ainakin digitaalisen osaamisen kuvaukset vuodelta 2022 tulisi päivittää mitä pikemmin, ja kasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutusta pitäisi nopeasti lisätä eikä karsia. Tämän polttavan ja kiireellisen tarpeen tulisi ehdottomasti näkyä digitaalisen kompassin kuvauksissa.

Faktabaari on julkaissut yhteistyökumppaneineen tätä tukevaa ja välittömästi sovellettavaa ilmaista materiaalia ml. opettajilta hyvää palautetta saaneet ikäryhmäkohtaiset osaamiskuvaukset Tekoälystä tukiälyksi hankkeessaan. <https://faktabaari.fi/edu/tekoalylukutaidon-osaamiskuvaukset/>

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa painotetaan Suomen edelläkävijyyttä ja huippuosaajien merkitystä. Keinona esitetään työelämäyhteistyöhön panostamista. Valitettavasti teknologiseen osaamiseen liittyvä tavoite ja keino muistuttavat aiemmin tehtyä ja laajasti kritisoitua toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistusta, jossa vähennettiin lähiopetusta ja lisättiin työelämälähtöisyyttä, harjoittelua työpaikoilla sekä ammattiosaamisen näyttöjen merkitystä.

Monien arvioiden ja tutkimusten mukaan tämä on johtanut mm. opetuksen epätasa-arvoistumiseen riittämättömän ohjauksen ja opetuksen vuoksi ja siihen, että työssäoppimisjaksoilla ei saavuteta tavoitteena olevaa osaamisen tasoa. Myös elinkeinoelämän toimijat ovat arvostelleet uudistusta. Ei ole perusteltua odottaa, että samat keinot - opetuksen vähentäminen ja työelämäyhteistyön lisääminen - olisivat ratkaisu, jolla saavutetaan edelläkävijyys digiosaamisessa.

Pidämme digiosaamisen edelläkävijyyden tavoitetta itsessään oikeana, mutta painotamme, että se edellyttää satsausta korkeatasoiseen perus-, jatko- ja täydennyskoulutukseen.

Olemme Faktabaarissa kehittäneet laajan ja korkeatasoisen digitaalisen informaatiolukutaidon ja tekoälyosaamisen opetusmateriaalien kokonaisuuden, josta olemme saaneet laajaa kiitosta opetusalan toimijoilta, ja josta meidät on myös palkittu. Tavoitteessa on syytä huomioida kaltaisemme kansalaisyhteiskunnan toimijoiden merkitys digitaalisen osaamisen edistämässä erityisesti niiden kansalaisten osalta, jotka eivät ole formaalin koulutuksen piirissä. Näemme, että digitaalinen informaatiolukutaito on kaikille tärkeä kansalaistaito, jota tarvitaan niin opiskelussa, työssä, vapaa-ajalla kuin yhteiskunnallisessa osallistumisessa.

Lisätietoja ja ilmaisia materiaaleja: <https://faktabaari.fi/edu/>

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 1:

Mediakasvatusta ei voi vuodesta 2027 alkaen enää opiskella pääaineena Suomen yliopistoissa (ks. Taide- ja kulttuuriviraston selvitys). Myös lähes kaikki mediakasvatuksen sivuainekokonaisuudet on lakkautettu. Tämä on ilmeisessä ristiriidassa digikompassin tavoitteiden kanssa. Työelämässä on jo havaittu pula mediakasvatuksen ammattilaisista. Osaajien puute vaikuttaa väistämättä laajemmin siten, että digitaalisessa ympäristössä tarvittavaa medialukutaitoa ja informaatiolukutaitoa (ml. tekoälytaitoja) kouluttavia ja niihin liittyviä ratkaisuja kehittäviä työntekijöitä ei ole riittävästi. Tilanteen korjaaminen edellyttää, että medialukutaidon, informaatiolukutaidon ja niitä edistävän mediakasvatuksen asemaa vahvistetaan korkeakoulutuksessa niin pää- ja sivuaineina kuin osana muita koulutusohjelmia - mukaan lukien opettajien perus- ja täydennyskoulutuksessa kaikilla aloilla.

Useat tutkimuksen osoittavat, että opettajien valmiudet opettaa digi- ja tekoälyosaamisen sisältöjä ovat hyvin erilaiset (esim. DigiVOO-tutkimushankkeen julkaisut). Opettajien puutteellinen täydennyskoulutus yhdistettynä perinteisesti vahvaan opetuksen vapautteen heikentävät tilannetta entisestään. Opettajankoulutusfoorumien raportin mukaan näiden aiheiden opetus osana opettajankoulutusta ei ole systemaattista. Jos aiomme tavoitella edelläkävijyyttä nämä koulutusjärjestelmän epäkohdat on korjattava viipymättä. Avaintuloksiin tulisi lisätä perusopetukseen ja opettajankoulutukseen liittyviä digitalisaatiotavoitteita - akuutisti mm. tekoälyosaamisen osalta.

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitetta tarkentava teksti on epäselvä: puhutaan esimerkiksi datan ja aineistojen hajanaisuudesta ja heti seuraavassa lauseessa on epämääräinen heitto toden ja virtuaalisuuden rajojen hämärtymisestä. Huomautamme, että virtuaalinen data on hyvin todellista - olipa se faktaa tai fiktiota. Pidämme tärkeänä, että tekstin heikkoudet korjataan, sillä tavoitteet sinällään ovat tärkeitä digitaalisessa toimintaympäristössä: korkealaatuinen tiedonhallinta, yksityisen ja julkisen datan hallinta ja turvallinen virtuaalinen identiteetti, joka rakentuu tietosuojaj- ja tietoturvaosaamisen varaan.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Kiinalaisten datakeskusten ja amerikkalaispalvelujen riippuvuuteen liittyvät riskit.

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 1:

Kiitämme tavoitetta vähentää riippuvuutta Euroopan ulkopuolisesta teknologiasta. Ehdotamme selvyyden vuoksi lisättäväksi, että tähän sisältyy riippuvuuden vähentäminen yhdysvaltalaisista pilvipalveluista ja tekoälypalveluista. Samalla on hyvä huomioida kiinalaisten teknologiajättien datakeskushankkeiden aiheuttamat riippuvuudet Suomen maaperällä.

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalissaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Priorisoitava:

Kansalaisten ja erityisesti nuorten osaamisen pitkäjänteinen kehittäminen tekoälyn käyttäjinä - tukiälynä. Opettajien jatko- ja uudelleen koulutus.

Suomi ansaisitsi myös täysvaltaisen resurssoidun jäsenen eurooppalaisissa ja kansainvälisissä faktantarkistusverkostoissa. Ks. Suomea verkostoissa kannatelleen Faktabaarin Faktapooli-aloite ja vetoomus suomalaisille mediataloille (2023, 2025): <https://faktabaari.fi/fakta/faktantarkistajien-avoin-vetoomus-suomalaisille-mediataloille/>

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

Digitaalisen osaamisen osalta mittariksi tarvitaan EU:n DigComp 3.0 viitekehyksestä nousevia digiosaamisen mittareita.

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

Digikompassin mittaristoon tulisi sisällyttää myös informaatioympäristöä kuvaavia indikaattoreita, kuten:

- kansalaisten media- ja informaatiolukutaito tekoälyaikana (vrt. PISA 2029:n tavoitteet)
- luottamus tietoon ja instituutioihin
- disinformaation leviämisen dynamiikka
- faktantarkistuksen saavutettavuus Norjan mediayhteistyömallin tapaan.

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

Ks. alla.

Turvallisuus ja resilienssi

Faktabaari on kehittänyt informaatioresilienssin tiedostamisen tueksi paljon kiitosta saaneen "informaatioympäristö neljän rintaman ristipaineessa" kuvauksen toimenpide-ehdotuksineen

<https://faktabaari.fi/ajankohtaista/informaatioymparistomme-neljan-rintaman-ristipaineessa/>

Ristipaineen vaikutus Suomeen

Suomi sijaitsee kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti risteyksessä. Olemme osa länttä ja EU:ta, naapurimme on Venäjä, ja arkemme kuuluu monen mielestä liiaksikin globaaleilla digialustoilla.

Neljä rintamaa eivät toimi erillään. Ne kietoutuvat toisiinsa:

-Valtiollinen ja kaikki muukin propaganda hyödyttää taloudellisesti digialustoja.

-Polarisoiva länsimainen keskustelu tarjoaa tarttumapintaa sekä ulkopuoliselle että kotimaiselle pahantahtoiselle vaikuttamiselle.

-Alustojen sääntely on sekä poliittinen että geopolittinen kysymys. DIGI ja MAGA vastustavat Trumpin toisella kaudella yhdessä EU:n digisääntelyä.

-Kotirintamamme Suomi, pohjoismaat ja EU pyrkivät kehittämään kestäviä ratkaisuja. EU-tasolla vastausta kutsutaan "demokratiakilveksi" (Democracy shield).

Tämä kokonaisuus luo jatkuvan ristipaineen, jossa kansalaisen voi olla vaikea erottaa luotettavaa tietoa manipuloinnista.

Mitä voimme tehdä?

Ratkaisut eivät ole vain lainsäätäjien tai teknologiayhtiöiden käsissä. Tarvitsemme kansalaisina ainakin:

-mediataitoja ja kriittistä ajattelua

-läpinäkyvää päätöksentekoa

-vastuullista alustapolitiikkaa

-riippumatonta journalismia, faktantarkistusta ja digialustojen monitorointia

-kestäviä mediainnovaatioita.

Informaatioympäristö ei ole taistelukenttä, jonka voimme jättää muille. Se on etenkin digitaalisen arkemme toimintaympäristö. Siksi sen puolustaminen tarkoittaa ennen kaikkea luottamuksen, avoimuuden ja demokratian vahvistamista.

Kohti yhteiskunnallista turvallisuutta ja digisivistystä

2026 suuri joukko suomalaistoimijoita julkaisi tulevaisuustalo Sitran, sisäministeriön ja Helsingin yliopiston koordinoimina 16.4. yhteiskunnallisen turvallisuuden kehittämiseksi eri skenaarioita toimenpide-ehdotuksineen vuodelle 2035:

<https://www.sitra.fi/julkaisut/huomisen-luottamus-suomessa/>

https://www.sitra.fi/wp-content/uploads/2026/04/32912372_Suosituksia_viranomaisille_web-1.pdf

Näihin skenaarioihin ja toimenpide-ehdotuksiin me suomalaiset voimme toivottavasti ottaa kantaa, mikäli poliittiset puolueemme antautuvat eduskuntavaalien alla tärkeään julkiseen keskusteluun informaatioturvallisuudesta ja digisivistyksestä neljän rintaman ristipaineessa osana henkistä kriisinkestävyyttämme. Keskustelu informaatioympäristömme tulevaisuudesta ei ole vain turvallisuus- tai sivistyskysymys. Kysymys on siitä, millaisessa yhteiskunnassa haluamme elää.

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

ks. edellä

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

Ks. edellä.

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

Ks. edellä EU-tasolla ja kansallisesti toimeenpannen.

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

Informaatioresilienssin ja digisivistyksen yhteensovittaminen on mahdollista Suomessa osana pohjoismaita ja EU:ta ja muita demokraattisia liittolaisia.

Uudet teemat

Tekoäly

Ks. edellä tukiäly-lähestymistapa.

Turvallisuus

Ks. edellä informaatioresilienssin vahvistamisen tarve osana kokonaisturvallisuutta ja varautumista.

Hyvinvointi

Ks. edellä erityisesti nuorten digihyvinvoinnin osalta.

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

Eri hallinnonalojen ja myös ministeriöiden alaisten hallinnollisten kokonaisuuksien linjaerojen liennyttäminen kestävää visiota vasten.

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

Mahdollisuus linjata ja käydä keskustelua digitaalisisaation tilasta osana EU-kehystä.

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

Avoin yhteiskunta ry toivoisi pääsevänsä konsultaation virallisjakelun piiriin mahdollistettuaan Faktabaari-toimintaa 12 vuotta. Osallitumme mielellämme myös hallinnossa ja eduskunnassa tapahtuviin kuulemisiin mm. informaatiointegriteetin, infomaatioresilienssin ja digisivistyksen osalta.

Salo Mikko
Avoin yhteiskunta ry / Faktabaari